

babile est etiam in privato licite posse adhiberi patris (1).

CAPUT III.

De confirmatione.

39. De materia remota.
40. An Chrisma debeat esse benedictum, et an a simplici sacerdote possit etc.
41. De materia proxima, et an sit materia extensio manuum quam adhibet Episcopus, etc.
42. An manu dextra aut instrumento etc.
43. De forma.
44. De ministro. An possit esse simplex sacerdos.
45. Quid sit exterius sit chrismandus.
46. De obligatione ministrandi Confirmationem.
47. De obligatione eam suscipiendi.
48. An qui suscipit Ordines, etc.
49. An amentibus et infantibus, etc.
50. De caeremoniis.
51. De patris.
52. De aliis caeremoniis.
53. De effectibus Confirmationis.

39. Fide tenemus Confirmationem verum esse Sacramentum, ut habetur ex Decreto Eugenii IV. in instructione ad Armenos, et in Trident Sess. 7. c. 1. Et hoc probatur ex traditione Patrum. Dicimus nunc hoc quod refert scire circa materiam, formam, ministrum, necessitatem, et caeremonias hujus Sacramenti. Et 1. de materia. Materia remota Confirmationis est chrisma ex balsamo et oleo confectum per Episcopi benedictionem, ad differentiam olei Baptismi, et infirmorum et distinguit Innoc. III. in cap. Cum venisset de Sac. Unct. An autem unum oleum istorum sit materia valida pro alio Sacramento, negant Suar. Laym. et Henriq. Sed probabilius affirmant Bell. Castr. Bonac. et Barb. (2). Non dubitatur autem quin de Sacramento necessitate oleum necessarium sit. Balsamum certum est requiri de necessitate praecepti: sed an sit necessarium pro Sacramento valore, probabiliter negant Sot. Navar. Juven. Cont. Tourn. ex c. Pastoralis de Sa-

(1) n. 458. — (2) N. 462

cramentis non iter., ubi Innoc. III. interrogatus an valeret chrismatio cum solo oleo collata, respondit: Nihil esse iterandum, sed caute supplendum quod incaute fuerit praetermissum. Probabilius tamen et communius affirmant Bellarm. Gonet. Petrocor. Conc. et alii cum s. Thom. (3), et cum Catechism. rom. part. 2. n. 7. Et probatur 1. cit. cap. unic. de Sac. Unct., ubi Pontifex appellat hoc Sacramentum Chrismationem, non certe alia ratione quam propter chrisma, quod ex oleo et balsamo conficitur. Probatur praeterea ex Decreto Eugenii IV. in Concilio florentino, ubi dictum fuit materiam Confirmationis esse chrisma confectum ex oleo et balsamo. Opponit Habert hoc decretum non fuisse Concilii, dum emanatum fuit, soluto Concilio, propter Graecorum discessum. Sed respondet Petroc. 1. Ipsos Graecos consensisse, ut Concilium continuaretur, ut ad Ecclesiam etiam Armeni unirentur; 2. tale Decretum fuisse receptum ab omnibus Ecclesiis catholicis. Sed nos melius respondemus, dicendo, Papa dogmata docente et uti Ecclesiae doctore loquente, omnes ejus definitiones ex se esse infallibiles, ut fusi in opere L. 1. ex n. 110. et seqq. Respondetur autem ad textum oppositum quod in tantum Papa dixit nihil iterandum, quia ut dicit Glossa; Non dicitur iteratum, quod prius actum non fuit. Ceterum prima opinio probabilis est, ut videre est in Deer. S. C. Conc. apud p. Ferraris (4) cum sit certum Confirmationem sine balsamo saltem esse dubiam, adeoque sub conditione saltem repetendam. Sufficit autem balsamum cujuscumque regionis (5).

40. Chrisma debet esse ab Episcopo benedictum necessitate praecepti; sed dubitatur an etiam ex necessitate Sacramenti? Affirmant Conc. Petroc. Salm. cum s. Thoma (6) ex

(3) 3. p. q. 72. a. 2. — (4) Ferrar. Biblioth. v. Confirmatio a. 4. n. 40. — (5) L. 6. n. 462. — (6) 3. part. quest. 72. a. 3.

citato Decreto Eugenii, ubi dicitur quod materia Confirmationis est chrisma ab Episcopo benedictum. Sed speculative loquendo, est probabilis sententia negativa Cajet. Barbos. Got. Juven. Tourn., etc. quia, sicut Papa confirmandi facultatem simplici sacerdoti committere potest (ut dicitur n. 44.), ita potest etiam facultatem chrismatis benedicendi imperitari; Decretum autem Eugenii nihil praeter praecepti necessitatem probat. Dictum est speculative loquendo, quia in praxi, cum de Sacramenti valore agatur, prima tenenda est (1). Praeceptum autem grave est ex can. Litteris de Consecr. distinct. 3. non esse utendum chrismate anno elapso benedicto. Sed in hoc Ecclesiae praeecepto potest Papa dispensare, ut de facto Papa Benedictus XIV. in Const. 10. Cum ad infrascriptam, die 9. januarii 1740. dispensavit (2). Quare non dubitatur, quin Confirmatio veteri chrismate collata sit valida (3).

41. Materia proxima Confirmationis requirit 1. unctionem in fronte, 2. in forma crucis, 3. manu ministris: et haec tria sunt omnia de Sacramenti essentia, ut communiter docent dd. (4). Sed cum in Pontificali dicatur ut Episcopus antequam ungat, dicere debeat orationem, extensis manibus versus confirmandos, volunt multi auctores moderni, Merbes. Tourn. Gonet. Juvenin. Conc. Got., etc. talem extensionem esse de Sacramenti valore. ex eo quod legitur Actorum c. 8. 17. Tunc imponebant manus super illos, et accipiebant Spiritum sanctum. Sed communius hoc negant Suar. Laym. Petroc. Frassen. Antoine Holzm. Viva Croix et alii cum p. Berti, qui fusa hanc nostram tuetur sententiam (5). Et dicimus sufficere extensionem manuum quam adhibet Episcopus in unguendo chrismando. Et hoc probatur ex De-

(1) L. 6. n. 463. — (2) Bullar. edit. Mechil. t. 4. p. 54. — (3) L. 6. n. 463. ad 3. — (4) N. 464. — (5) Berti de Theol. disc. 1. 32. cap. 4. resu. ad 4.

creto Eugenii, ubi dicitur: Loco illius manus impositionis dari in Ecclesia Confirmationem; et clarius in cap. unic. §. Per frontis, de Sac. Unct., ubi pontifex dixit: Per frontis chrismationem manus impositio designatur quae alio nomine Confirmatio dicitur. Igitur Papa pro certo habet in eadem chrismatione haberi jam manuum impositionem. Pontificale enim non dicit, super confirmandos, ut dicitur fuisse, si per hoc intellexisset loqui de impositione: prout dicit loquendo de ordinatione, tam Pontifex, quam sacerdotes tenent manus dexteras extensas super illos; sed dicendo versus confirmandos, nihil aliud denotat quam consuetam caeremoniam, quam praecipit Ecclesia suis ministris in dicendis orationibus; nam manus extendere idem est ac eas aperire, et sursum elevare. Unde dignoscitur sententia opposita valido carere fundamentum; ideoque dico dumtaxat tantquam tutam esse consulendam. Episcopus qui vellet eam in praxim producere, potest (ut advertit Habert) in diversas classes confirmandos distribuere, et inde super singulas classes praefatam orationem praemittere (1).

42. Episcopus ungere debet pollice manus dextrae; quare peccaret, si ungeret illo sinistrae; et ex communiori graviter; sed Escob. Trullench. Nugnez Dic. Aver. Diana et Tamb. ut probabile habent hoc non excedere veniale, et revera non constat hanc caeremoniam esse gravem. Quare probabiliter dicunt praefati aa. quod licite confirmaret Episcopus sinistra, si dextra confirmare non posset (2). Opinio autem nonnullorum posse dari Confirmationem (sicut potest Extrema-Unctio) medio aliquo instrumento, merito communis sententia repudiata est. Quia tunc deesset manus impositio quae caetero quin non est necessaria in Extrema-Unctione. Quoad quantitatem autem chrismatis sufficit illa, quae satis est ad unguendam frontem in

(6) Lib. 6. n. 464. — (7) N. 465

forma crucis; ita Suarez Castr. Bonac. et Salm. (1).

43. 2. Circa *formam*, quæ sit, quatuor adsunt sententiæ. 1. Illi qui volunt solam manuum extensionem Episcopi quæ unctionem præcedit, esse unicam Confirmationis materiam, dicunt solam orationem ab Episcopo tunc recitatam esse formam. 2. Alii autem, qui volunt tam primam manuum impositionem quam ipsam unctionem esse materias partiales dicunt formam constare tam ex præfata oratione, quam ex verbis quæ dicit Episcopus in ipsa unctione: *Signo te signo crucis, et confirmo te chrismate salutis. In nomine Patris*, etc. 3. Alii volunt materias esse partiales (ut dictum est), formam vero esse unam, nempe illam quæ dicitur in unctione. 4. Alii denique, qui cum vera sententia tenent materiam totalem esse unctionem, quæ manuum impositionem (ut diximus) secum involvit, dicunt recte totalem formam esse verba, *Signo te*, etc. quæ illam comitantur; ita communiter dd. cum. s. Thoma (2), et cum Catech. rom. de Confirmatione part. 2. n. 19. ubi dicitur quod *Catholicæ Ecclesiæ auctoritas... non patitur nos ea de re quidquam dubitare*. Et ita revera declaravit Eugenius IV. qui in præfato Decreto dixit: *Forma autem est: signo te signo Crucis*, etc. (3). Explicat autem Angelicus (4) quod per *to signo te*, significatur confirmatus notari in Christi militiam. Per *to confirmo* denotari illum virtutem ad præliandum recipere. Per *to denique in nomine Patris*, denotari a quo hanc accipiat virtutem: itaque sunt de essentialia verba *Signo te, confirmo te, et in nomine Patris*, etc. (5). Alia vero est forma Græcorum, *Signaculum doni Spiritus sancti*: quæ etiam est valida, ut declaravit Urbanus VIII. (6).

(1) N. 466. v. dicunt. — (2) In 4. d. 7. q. 4. a. 3. solut. q. 2. — (3) L. 6 n. 167. (4) 3. p. q. 72. a. 4. — (5) L. 6. n. 168. (6) n. 169.

44. 3. Circa ministrum Confirmationis, certum est solum Episcopum esse hujus Sacramenti ministrum ordinarium, ut declaravit Trident. Sess. 7. Can. 3.: *Si quis dixerit sanctæ Confirmationis ordinarium ministrum non esse solum Episcopum, sed quemvis simplicem sacerdotem, anathema sit*; sed ex Pontificis concessione, certum quoque est posse esse Confirmationis ministrum simplicem sacerdotem, ut declaravit Benedictus XIV. in sua Constit. *Eo quamvis* 4. Maii 1745. Et antea Eugenius IV. et s. Greg. Magnus hac fuerunt potestate usi (7). An autem etiam Episcopi simplici sacerdoti, ut Confirmationem ministret, delegare possint, dicit idem Benedictus in celebri opere de Synod. (8) magnam hanc esse quæstionem, pro qua validæ militant rationes ad utriusque partis probationem; sed recte inde concludit; hodie talem facultatem summo Pontifici soli, tam consuetudine, quam Nicolai I. reservatione expressæ facta (*Epist.* 70.) esse reservatam. Et licet confirmare sit actus episcopalis Ordinibus, cujus valor a Pontificis arbitrio non dependet, nihilominus hujus actus exercitium delegare non ad Ordinem spectat, sed ad jurisdictionem, quæ bene potest a Papa limitari, sicut revera limitatur Episcopis facultas dispensandi in quinque votis Sedi apostolicæ reservatis.

45. Notandum hic 1. Episcopum confirmantem in alterius Diocesi subditos non suos graviter peccare, et suspensionem a Pontificalibus incurere etiamsi ille confirmaret subditos suos, ut declaravit S. C. et Trident. Sess. 6. c. 5. Sed si in sua diocesi confirmaret subditos alterius, per se esset illicitum; sed in hoc præsumitur (juxta usum communiter receptum) consensus interpretativus aliorum Episcoporum modo non constaret de contrarij voluntate alicujus; ita Castrop. Laym. Salm. Sa Croix etc.: tanto magis hoc currit

(7) N. 470. — (8) L. 7. c. 8. n. 3.

si Episcopus confirmare deberet Ordinandum, qui cum dimissoriis ipsius Ordinarii ad se venit; quia tunc præsumitur ejus consensus etiam de presenti, ut communiter præfati auctores cum aliis (1).

46. Notandum 2. graviter peccare Episcopum (juxta communem sententiam), qui negligit Confirmationem suis subditis diu confere, v. g. ad octo aut decem annos, ut dicunt La-Croix et Dicast.; quapropter tenetur Episcopus Diocesim circumire, saltem per oppida Diocesis principaliora; modo non sit moraliter ad hoc impossibilitatus; et suis expensis, nisi adsit justa consuetudo in contrarium; Castropal. et Salm. Dicit Bonac. Episcopum teneri confirmare etiam moribundos qui eum de hoc efflagitant; sed probabiliter ab hac obligatione eum excusant Lugo Escob. Croix Salm. etc. tam propter grave incommodum quod adesset, quam propter usum qui contrarius inolevit (2).

47. 4. Circa necessitatem hujus Sacramenti, alii dicunt quod quilibet, ut confirmetur, sub gravi curare tenetur, quia secus sibi magni damni causa esset se privando robore ad tentationibus resistendum, quod hoc Sacramentum confert; ita s. Bonnav. Merbes. Tourn. Conc. Habert. etc. Sed hoc grave onus negant multo communius Sot. Navar. Suar. Laym. Fras. Wig. Castrop. Bonac. Anacl. Salm. Croix etc. quia de hoc gravi præcepto sive naturali, sive positivo non constat. Idem sentit Scotus (3) qui loquendo de Extrema-unctione et confirmatione dicit: *Neutrum est simpliciter necessarium, nec est præceptum de isto vel illo recipiendo*. Idem sentit s. Thomas (4), qui dicit Confirmationem esse necessariam, non jam ad salutem, sed ad salutis perfectionem; alibi postea (5)

(1) Lib. 6. n. 471. et 472. — (2) N. 475. — (3) In 4. d. 17. q. 4. — (4) In 4. d. 7. q. 4. a. 1. q. 2. — (5) 3. p. q. 72. a. 8. ad 4.

expresse affirmat sine hoc Sacramento ex vita discedere periculum esse, *non quia damnaretur* (nisi forte propter contemptum), *sed quia detrimentum salutis pateretur*. Et idem denique sentire videtur Catech. rom. p. 2 de Confirm. n. 17. dicendo ibi quod Ecclesia optat ut omnes baptizati hoc muniantur Sacramento: desiderium Ecclesiæ utique non est præceptum. Sed prima sententia omnino est tenenda, ut pote decisa a Benedicto XIV. in Bulla *Et si pastoralis de Ritibus et Dogmatibus Græcorum*, 1742. ubi (§. 3. n. 4) hæc habeatur: *Monendi sunt* (qui non sunt confirmati) *ab Ordinariis locorum eos gravis peccati reatu teneri, si cum possunt ad Confirmationem accedere, illam renuunt, ac negligunt*.

48. Dicunt autem Bonac. Toletus Renzi etc. graviter peccare qui prima Tonsura, non confirmati, initiantur, quia Trident. Sess. 23. c. 4. sic dicit: *Prima Tonsura non initiantur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint*. Et Renzi affert quandam declarationem S. C. die 27. Sept. 1621. apud Nicolaum, ubi dictum fuit tonsuratum, non suscepta Confirmatione, ut male promotum non posse ad alios Ordines ascendere, nec beneficia recipere sine Pontificis dispensatione. Sed communissime negant Sot. Castr. Azor. Escob. Valent. Salmant. et Cabass. cum Nav. Suar. Coninch, Victor. etc. qui dicunt idem de aliis Ordinibus, et ad Concilium respondent præcepta simpliciter modo imperativo emanata non importare gravem obligationem, nisi aliæ adsint circumstantiæ, ut dicunt Cajet. Nav. Sa Sayr. etc. et juxta dicta Tr. 2. n. 15. (6). Cæterum sufficit quod quis sit probabiliter confirmatus, ut a tali obligatione eximatur, prout Benedictus XIV. (7) affert declarasse Synodum Maronitarum de mandato Gregorii XIII. congregatam.

(6) Vide L. 6. n. 183. — (7) De Synod. L. 7. c. 9. n. 5

49. Dicunt multi auctores, ut Bonac. Escobar. Helzm. Salmant. etc. omni culpa vacare conferre Confirmationem infantibus ante septennium dum jam hic erat mos antiquus, et ita etiam hodie a Græcis practicatur; et ut ait Vivaldus in Hispania confirmari solent biennes et triennes (1). At hoc nunc dici nequit, dum Benedictus XIV. in Constit. 129. *Eo quomodo* § 6. edita die 4. Maii an 1743. declarat nunc temporis non licere aliquem Confirmationis Sacramento munire, nisi usum rationis attigerit, his verbis: *Nihilominus abrogato prorsus a romana Ecclesia... hujusmodi more, consullissimis ss. Pontificum Decretis cautum est ut renatis fonte Baptismatis conferretur Sacramentum Confirmationis in ea solum ætate in qua fideles... intelligerent tantum inter se differre Baptismum, et Confirmationem, quantum distat generatio ab incremento.* Nihilominus idem Benedictus multis post annis, cum esset Pontifex, in suo opere de Synodo (2) dicit quod etsi Catechismus asserat non expedire ut conferratur ante septennium; non tamen vetat quin in aliquo casu conferatur pueris non natis septem annos. Et subjungit auctor quod hoc perpendentes Sylvius Suar. Silv. Rone. Juvenin. Gotti et alii affirmant licite posse etiam juxta præsentem disciplinam Confirmationem conferre pueris ante septennium ex aliqua causa, ut puta si Episcopo per multum temporis manendum esset extra diæcesim, aut si puer esset in periculo mortis, aut alia de causa. Et de perpetuo amentibus sermonem habens, ait absolute posse illos Confirmationis Sacramento muniri (3).

50. 5. Denique circa caeremonias 1. requiruntur vestes sacræ nempe (ut præscribit Pontificale) amictus super rochetto, aut supra cotta, si Episcopus est regularis: item stola et pluviale album. Et peccaret graviter

(1) L. 6. n. 478. — (2) Bened. XIV. de Synod. l. 7. c. 40. n. 5. — (3) L. 6. n. 480.

Episcopus si confirmaret sine ulla dictarum vestium, sed secus si omitteret aliquam, ut dicunt Sporer Renz. Tambur. et Diana; item requiritur baculus, et mitra; sed baculus sufficit ut in aliquo loco exponatur, aut ab aliquo clerico teneatur, sicut videtur designatus in figura appositâ in Ponticali; et quoad mitram, ut declaravit S. C., sufficit ut Episcopus utatur stola: quare necesse non est ut adhibeat mitram (4). 2. Requiritur *cereus*, et ut Episcopus alamp post formæ prolationem det confirmato; sed harum rerum omissio non excederet veniale (5). 3. Requiritur ut ministretur in ecclesia; sed hoc non sub gravi, ut communiter dd. (contra Nugnez). Imo Suarez Bonac. Barb. Sa Henriq. etc. (6) excusant ab omni culpa Episcopum qui in aliquo decenti loco confirmaret. Hoc non obstante, ego nescirem eum excusare a veniali, nisi aliqua interveniret causa, tum ob consuetudinem quæ viget hoc Sacramentum in ecclesia ministrandi, ut concedunt etiam Bonac. et Barb. cum propter id quod legitur in Ponticali: *Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocunque die, hora, et loco, ex causa ad arbitrium Episcopi.* Nota quod licet dicatur *ad arbitrium*, requiritur *ex causa*. Semper tamen potest licite Episcopus in domestico sacello confirmare, ut recte dicit Castrop. (7). 4. Requiritur jejunium tam confirmantis, quam confirmandi, ex *can. Jejunii, de consecr. dist. 5.* et etiam ex Ponticali, ubi dicitur: *Confirmandi deberent esse jejuni.* Sed communiter dicunt dd. hoc tanquam consilium, non ut præceptum esse; unde invaluit usus ut hoc Sacramentum etiam post prandium conferatur; ita Laym. Castrop. Conc. Salmant. Cabass. Croix etc. et ita pariter juxta consuetudinem li-

(4) N. 484. — (5) *ibid.* v. notand. 2. — (6) Barbos. de Pot. Episc. 2. q. All. 30. n. 13. et Salm. tract. 3. c. 4. n. 32. — (7) L. 6. n. 184. v. notand. 3.

etum est hodie hoc administrare quolibet die, sive festivo, sive feriali; Suar. Granad. Busemb. Salm. etc. (1).

51. Requiritur 5. patrinus a parentibus pueri, aut in eorum defectu ab Episcopo designandus; et hoc proculdubio sub gravi, quoties haberi potest; sed si unquam haberi non posset dicunt Holzmf. Gobat. et Illsung. licite posse conferri Confirmationem sine patrino. Hinc patrinus 1. debet esse unicus, ut communiter sentiunt Castropal. Bonac. Rebell. Salm. et Busemb. (contra Toletum qui admittit duos) dum ita decretum est in *cap. fin. de Cogn. spir.* Verum est ibi hoc statutum fuisse tam pro Confirmatione, quam pro Baptismo, sed Tridentinum quoad Baptismum permisit duos, non autem quoad Confirmationem, hinc firmum restat quoad hoc jus antiquum. 2. Hinc Patrinus debet esse prius confirmatus, ut præscribitur in *c. In Baptismate, 102. d. 4.* cum ibi dicatur: *In Baptismate vel Chrismate non potest alium suscipere in filiolum, qui non est baptizatus, vel confirmatus.* Et in Ponticali dicitur: *Nullus qui non est confirmatus potest esse in Confirmatione patrinus* (2). Et hoc etiam sub gravi præcepto, cum gravis sit materia, ut recte dicit Conc. cum communi (3). Si autem susciperet in Confirmatione patrinus non confirmatus, dicunt Sot. Navar. Sa, et alii etiam eum cognationem contrahere, asserentes verba *cit. non potest* textus relati non denotare actus invaliditatem, sed solum prohibitionem; et hæc opinio recte probabilis nuncupatur a Salm. et Croix. Sed probabilius negat Glossa in præfatum textum Suar. Tol. Sanch. Bonac. Renz. et alii multi; et Renzi adducit etiam declarationem S. C. Conc.; nam, ut probat Sanch. verbum *non potest*, in eo casu reddit omnino actum irritum (4). 3. Patrinus in Confirmatione debet esse alius a Patrino Baptismi juxta communem senten-

(1) *Ibid.* notand. 4. — (2) N. 485. — (3) N. 486. — (4) *Ibid.* dubit. 2.

tiam; excipit La-Croix cum Silv. et Syn. *colon.* nisi adsit causa in contrarium. 4. In confirmatione juxta Pontificale debet esse ejusdem sexus confirmandi. 5. Patrinus non debet esse Religiosus, ut dicunt Sanch. Bonac. Salm. et alii communiter, *can. Monachi 104. de consecrat. dist. 4.* ubi dicitur: *Monachi sibi compadres commatresve non faciant.* Excipiunt Castrop. Barb. Gobat. Spor., etc. si confirmandus esset etiam Religiosus; excipiunt etiam Suar. Dicast., etc. si patrinus esset de ordine Mendicantium; sed merito contradicit p. Concina, dum, ut relatum est n. 37, jam hoc vetitum est in Ritual. cuilibet Regulari esse patrinum, verum est quod ibi loquitur de Baptismo, sed eadem ratio currit pro Confirmatione; et ut diximus *supra tract. 2. n. 78.* in æquivocis lex utique extenditur de casu ad casum, in quo ita lex eadem currit, ut si lex non extenderetur, legislator aut pro injusto, aut imprudenti culparetur. Quoad modum suscipiendi in Confirmatione, juxta Pontificale deberet confirmandus mittere pedem super pedem dexterum patrini; sed recte dicit p. Concina quod hodie ex consuetudine recepta et approbata a S. C. Rituum 20 septemb. 1749. sufficit ut patrinus imponat manum dexteram super humerum dexterum confirmandi (5).

52. Requiritur 6. ex Ponticali ut post unctionem frons confirmandi vitta aliqua linea cingatur; sed hodie hæc caeremonia in nostris regionibus obsolevit, dum facta unctione, statim confirmati frons abstergitur et dimittitur ipse. 7. Parochus confirmatorum, et patrinorum in libro adnotare debet nomina, ut cognatio contracta sciri possit, tum ob Ordinum susceptionem. Dicunt Barb. et alii quod in Confirmatione possit mutari nomen. Episcopus, terminata functione, benedicit confirmatis, ideoque eos, dum confirmat, admonet ne ante benedictionem discedant: sed probabi-

(5) Lib. 6. n. 487.

liter ait Tambur. hanc admonitionem non obligare; et revera (ut dicit Croix) hæc est praxis ut confirmati, suscepto Sacramento, discedant, nec Episcopi eos obligant ad expectandum (1).

53. Effectus autem hujus Sacramenti, N. 488.

menti sunt tres: 1. Character; 2. gratia, nempe robor spirituale quod recipitur ad debellandos inimicos; 3. cognatio spiritualis quæ contrahitur inter confirmatum et patrum qui eum suscipit, ac inter eum et parentes confirmati (2).

(2) N. 469. v. Tres autem

TRACTATUS XV.

DE SACRAMENTO EUCHARISTIÆ

CAPUT I.

De essentia eucharistiæ.

1. In quo consistat essentia Eucharistiæ, et in quo ratio specifica: et unde desumatur unitas.
2. An sit necessaria necessitate medii.
3. An consecratio in unica specie sit illicita et invalida. Non licet consecrare in una specie tantum.
4. Casus excepti.
5. Effectus Eucharistiæ.
6. An quando durant species, etc.
7. Qui communicat cum veniali.

De cæteris agetur in appendice III. de examine Ordinand. §. II. de Sacrif. Missæ, ex n. 95. et seqq.

1. Definitur Eucharistia: *Est Sacramentum corporis et sanguinis Christi sub speciebus panis et vini ad spirituales animæ refectionem divinities institutum.* A Scholasticis circa Eucharistiæ Sacramentum multæ agitantur quæstiones. De istis fusius in opere disseruimus; hic tantum eas annuimus. Quæritur 1. in quo consistat Eucharistiæ essentia? Alii dicunt in *recto* consistere in panis et vinis speciebus, et Jesu Christi personam tantum in *obliquo* ad Sacramentum spectare, tanquam quid extrinsece connotatum. Alii dicunt in *recto* sive essentialiter consistere tam in speciebus quam in Christi corpore. Utraque sententia est probabilis, observatio ratioes (1). Quæritur 2. an tota ratio specifica hujus Sacramenti in alterutra specie salvari possit? Alii affirmant; sed probabilis est illam non salvari nisi in utraque, dum in

(4) L. 6. n. 489. 190.

alterutra (per se loquendo) non potest significari completa relectio cibi et potus (2). Quæritur 3. unde desumatur unitas numerica Sacramenti Eucharistiæ? Alii dicunt ex unitate corporis Christi; sed alii probabiliter tenent desumi ex morali conjunctione, quam species consecratae habent inter se, cum per modum unius proponuntur aut sumuntur (3); sed cum proponuntur in diversis altaribus, aut recipiuntur a diversis personis, sunt diversa Sacramenta (4).

2. Quæritur 4. an Eucharistia sit necessaria necessitate medii, an præcepti ad salutem? Non dubitatur quin necessaria sit necessitate præcepti cum ecclesiastici, tum divini, ut habetur apud s. Lucam (c. 22. 19.): *Hoc facite in meam commemorationem.* Contra etiam pro comperto est apud omnes, Eucharistiam non esse necessariam necessitate medii quoad realem perceptionem. Dubium itaque restat in hoc, an necessaria sit necessitate medii, saltem in *voto*, nimirum desiderio? Negant s. Bonav. Suar. Cajet., etc. asserentes hoc Sacramentum non esse institutum ad primam gratiam producendam. Sed probabilis affirmant s. Thomas (5). Sotus, Conc. Salmant., etc.: tum ex textu s. Joannis: *Nisi manducaveritis carnem Filii hominis. . . . non habebitis vitam in vobis*, c. 6. 54. tum quia Eucharistia est finis omnium Sa-

(2) N. 491 — (3) Lib. 6. n. 494. quæst. 2. — (4) Ib. v. quoad. — (5) 3. p. q. 79 a. 4. ad 4.

cramentorum; unde ait Angelicus neminem gratiam habere ante susceptionem hujus Sacramenti, nisi ex voto proprio, sicut adulti habent dum baptizantur, vel Pœnitentiæ Sacramentum suscipiunt: vel voto Ecclesiæ, sicut parvuli habent (1). Non est dubitandum quin Eucharistiæ perceptio sive in re, sive saltem in voto necessaria sit ad vitæ spiritualis conservationem; ita communiter docent Sot. Gonzal. et Salmant., cum eodem s. Thoma (2); quia sicut corporis vitæ sine materiali cibo conservari nequit, ita nec vitæ animæ sine spirituali. Hinc dicunt Lugo, p. Sotus, Vall. Fill. Salm., etc. licet præceptum imponat tantum ut saltem semel in anno communicent, at tamen aliquando hominem posse obligari ad sæpius in anno communicandum, cum nosceret hoc sibi fore necessarium, ut in divina gratia conservetur (3).

3. Materia Eucharistiæ est tam panis, quam vinum, et nunquam fas est quacumque ex causa alterutram speciem consecrare, ut habetur ex *can. Conferimus, dist. 2. de Cons.*; et ex Tridentino *Sess. 22. c. 1.* ubi dicitur Jesus Christus præcepisse apostolis ne aliter se ipsum offerrent, quam sub utraque specie; ex quo infertur proculdubio, hoc præceptum non solum esse ecclesiasticum, sed etiam divinum, ut docet communis sententia (4). Et dicimus in hujusmodi præcepto non posse Papam dispensare (5), dum valde probabile est non fieri Sacramentum nisi in Sacrificio, in quo conficiendo (ex vera sententia) necessaria est utriusque speciei consecratio, quia alias non exprimeretur sanguinis effusio, et consequenter non satis exprimeretur Crucis Sacrificium, in cuius memoriam Salvator noster altaris Sacramentum reliquit, ut loquitur *Trid. Sess. 22. cap. 1.* (6). Nec est improbabilis sententia Card. de Lugo, (con-

(1) L. 6. n. 492. — (2) 3. p. q. 80. a. 41. ad 2. — (3) L. 6. n. 493. et 295. — (4) N. 496. — (5) Ib. dubit. 2. — (6) N. 306.

tra opinionem aliorum aa., cateroquin communiorem) qui dicit quod si sacerdos intenderet unam tantum speciem consecrare, invalide ageret; quia Sacramenti ratio secerni non potest a ratione Sacrificii, cum sacerdos non recipiat potestatem hoc Sacramentum conficiendi, nisi sacrificando, ut satis constat ex forma Ordinationis: *Accipe potestatem offerendi Sacrificium, etc.* Itaque, sicut diximus, consecratio utriusque speciei non solum ad Sacrificii essentiam pertinet, sed etiam Sacramenti; hinc qui Sacrificium non offert, nec Sacramentum conficit (7).

4. Cæterum potest dari casus, ut certe sit valida et etiam licita per accidens consecratio alterius speciei, quin consecratur altera, v. g. si sacerdos tempore consecrationis adverteret consecrasse aquam pro vino, aut si aliud vinum haberi non possit, aut non possit haberi sine gravi periculo vitæ aut gravis scandali: item si, consecrata Hostia, immineret incendium, aut inimicorum invasio: ita Suar. Azor. Bonac. Salm. Busemb. et alii communiter (8).

5. Effectus Eucharistiæ sunt 1. augmentum gratiæ (et hic effectus est principalis) ut habetur ex *Trid. Sess. 13. cap. 2.* et aliquando per accidens etiam est prima gratiæ acquisitio, nempe cum quis inscius peccati mortalis, aut putans se habere contritionem, accedit ad Communionem cum sola attritione: ita s. Thomas (9), Scotus, Suar. Tolet. Ronc. Salm. et alii communiter (10). Ratio est quia proprium est uniuscujusque Sacramenti gratiam conferre omnibus obicem non ponentibus; et habens attritionem jam obicem gratiæ non ponit, dum, quantum in se est, remouet affectum tam actuale, quam habituale ad peccatum (11). Ille Remissio venialium, ut docent omnes cum s. Thoma (12), juxta Tridenti-

(7) N. 496 dubit. 3. — (8) L. 6. n. 497. — (9) 3. p. q. 72 a. 7. ad 2 et q. 79 a. 3. — (10) L. 6. n. 269. — (11) N. 6. — (12) 3. p. q. 79. a. 4.